

Decentralizált dendromassza-termelés munkahely-teremtési képességének és a közfoglalkoztatás lehetséges szerepének vizsgálata (I.)

A közfoglalkoztatási program által megfogalmazott gazdasági és társadalmi célkitűzések megvalósulása a közfoglalkoztatás gyakorlatában

Keserű Melinda PhD.stud. / WOODTECH Innovatív Kft.

Minden nemzetgazdaság, társadalmi berendezkedés állandó kísérőjelensége a munkanélküliség. A jelenség figyelmet, kezelése pedig hatékony megoldásokat követel, hiszen erőteljes negatív hatásokat, jelentős kockázatokat hordoz mind gazdasági, mind társadalmi, mind pedig egyéni szinten.

A munkanélküliség kezelésének hathatós eszköze kíván lenni a közfoglalkoztatás, melynek intézménye szervesen illeszkedik a magyar foglalkoztatáspolitikai aktív munkaerő piaci eszközeinek sorába. A szakma, valamint a közvélemény érdeklődésére számot tartó program közel három évtizedes fennállása óta folyamatosan támadások keresztjében áll.

Noha létjogosultsága kevésbé vitatható, meghirdetett célkitűzéseivel pedig az érintettek széles köre egyetért, ellentmondásos megítélése mindenképpen figyelemre méltó.

A közfoglalkoztatás intézménye olyan gazdasági és társadalmi gyökerekből táplálkozik, mint a munkát középpontba állító jóléti állam filozófiája, a „segély helyett munkát” elv, az állam társadalmi felelősségvállalásának kötelezettsége, mely az állástalanok egyéni felelősségvállalásával egészül ki, azaz egyidejűleg érvényesül a társadalmi szolidaritás és az egyéni felelősség.

Országos közfoglalkoztatási program

A közfoglalkoztatás ezen szegmensének programjai a gazdaságban bekövetkezett változások, a mindenkor munkaerő-piaci, valamint az esetleges „vis maior” helyzetek kezeléséhez nyújthatnak hathatós segítséget. Jellemzően több ágazatot átfogóan (pl. ár- és belvízvédelem, a közutak, vasutak, az erdőterületek, megújuló energiaforrások területén) kerültek indításra, így teremtve lehetőséget a jelentős nemzetgazdasági haszonnal járó programok megvalósítására.

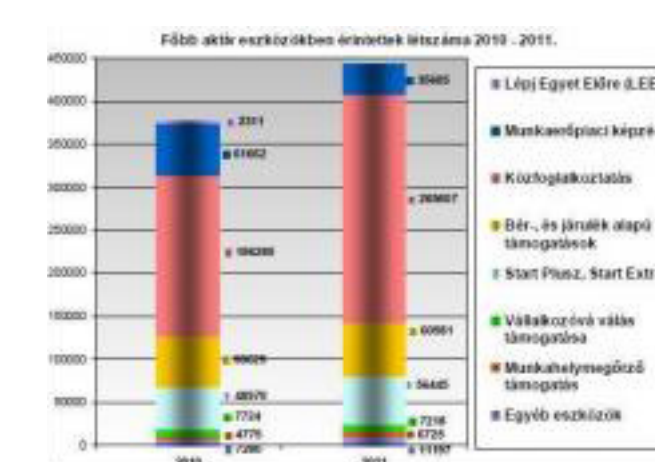
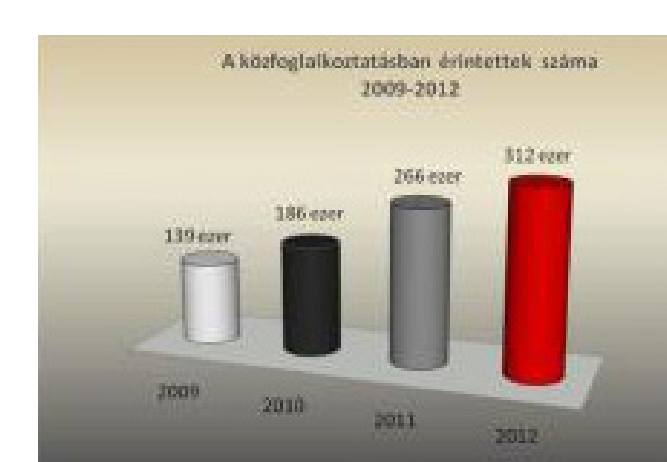

2011. szeptember 1. napjától a közfoglalkoztatási jogviszony a munkaviszony egy speciális formájaként került bevezetésre, amely jogviszony némileg eltért a piaci foglalkoztatástól. Ilyen eltérés, hogy a közfoglalkoztatási jogviszony határozott időre létesíthető próbaidő kikötése nélkül. Közfoglalkoztatási jogviszony keretében a munkajövedelem magasabb, mint a szociális juttatás összege, ez várhatóan munkavállalásra ösztönző hatással bír a segéllyel szemben, de alacsonyabb, mint az elsődleges munkaerőpiacon megállapított legkisebb munkabér összege, tekintettel arra, hogy támogatott munkaerőpiacon történő foglalkoztatásról van szó. A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez a társadalombiztosítási- és a nyugellátásra is.

Közfoglalkoztatás típusa	Célcsoport	Foglalkoztatás időtartama	Napi munkaidő	Támogatás mértéke		Forrása
				bérlétségi (közfoglalkoztatási bérszociális hozzájárulási adó)	közvetlen költségek	
Rövid időtartamú közfoglalkoztatás	FHT-re jogosult álláskereső	legfeljebb 4 hónap	4 óra	95%	legfeljebb a bérlétségi 5%-a	Nemzeti Foglalkoztatási Alap
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	álláskereső	legfeljebb 12 hónap	6-8 óra	70-100%	legfeljebb a bérlétségi 20%-a	
Országos közfoglalkoztatási program	álláskereső	legfeljebb 12 hónap	6-8 óra	legfeljebb 100%	legfeljebb a bérlétségi 20%-a + szervezési költségek 75%-a (2000 Ft feletti)	
Közfoglalkoztatás támogatás kiemelt településeken	álláskereső	legfeljebb 12 hónap	6-8 óra	legfeljebb 100%	legfeljebb a bérlétségi 20%-a + 10%	
Kistérségi startmunka mintaprogramok	előszörben FHT-re jogosult álláskereső	legfeljebb 12 hónap	6-8 óra	miniszteri döntés alapján	miniszteri döntés alapján	
Közfoglalkoztatás mobilizációs eszközök támogatása	FHT-re jogosult álláskereső	legfeljebb 12 hónap	6-8 óra	50-80%	NNCS	

Az egységes közfoglalkoztatás rendszere, forrás: Belügyminisztérium

A közfoglalkoztatás elmúlt éveinek statisztikáit áttekintve elmondható, hogy a közfoglalkoztatás rendszere egyre kiterjedtebbé vált, mind a programba bevontak létszámában, mind a megvalósításra szánt ráfordítások tekintetében jelentős emelkedés figyelhető meg. Az aktív munkaerő piaci eszközök között legnagyobb súllyal évek óta a közfoglalkoztatás szerepel.

Főbb aktív eszközök arányai, 2010-2012. Forrás: Tajti, 2011, 2012

Az területi különbségek a közfoglalkoztatást illetően is megfigyelhetők: az elmaradottabb térségekben a közfoglalkoztatás óriási jelentőséggel bír, gyakran az egyedüli munkalehetőséget kínálja az ott élőknek. Ezzel szemben a fejlettebb, jellemzően nyugati régiókban a programnak kisebb szerep jut, a nyugat-dunántúli régió (s benne Zala megye) például rendre a legkevesebb érintettel és a legalacsonyabb finanszírozási mutatókkal rendelkező régiók között szerepel. Például 2011-ben Zala megye mindössze 5491 főt alkalmazott közfoglalkoztatás kertében, szemben Borsod-Abaúj-Zemplén megye több mint 42 ezres, vagy Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 41 ezres létszámával.

Projekt címe:

A decentralizált dendromassza alapú energiatermelés elősegítése technológiai és rendszertervezési fejlesztéseken keresztül a vidéki munkahelyteremtés és energiafüggetlenség biztosítása céljából

Konzorciumi partnerek:
WOODTECH Innovatív Kft.
ERFARET Nonprofit Kft.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.